

Julkisen hallinnon kokonaisarkkitehtuuri-työryhmä
(JHKA)

Julkisen hallinnon kokonaisarkkitehtuuri-työryhmän kokous

Aika 12.6.2019, klo 12.00–13.30

Paikka OKM (Meritullinkatu 10), nh Louhi

Osallistujat (paikalla / poissa)

Jäsenet		Varajäsenet	
Suvi Remes (PJ)	neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö		
Kari Laine	kehittämisenneuvos, valtioneuvoston kanslia		
Mika Pihlasvaara	erikoissuunnittelija, ulkoministeriö	Kristiina Asp	asiantuntija, ulkoministeriö
Jari Jauhiainen	erityisasiantuntija, oikeusministeriö	Mikko Lehtisalo	pääarkkitehti, Oikeusrekisterikeskus
Ismo Parviainen	johtava asiantuntija, sisäministeriö	Tuomas Untamo	teknologiapäällikkö, Maahanmuuttovirasto
Sanna Poutiainen	johtaja, puolustusministeriö	Petteri Korvala	everstiluutnantti, Pääesikunta (1.6.2019 alkaen)
Anna-Maija Marttila	tietoasiantuntija, valtiovarainministeriö	Jussi Jääsaari	ICT-arkkitehti, Verohallinto
Tomi Kytölä	erityisasiantuntija, opetus- ja kulttuuriministeriö	Erja Nokkanen	tietohallintojohtaja, Opetushallitus
Jaana Merta	johtava tietohallinto- asiantuntija, maa- ja metsä- talousministeriö	Hannu Kämäri	johtava asiantuntija, Ruokavirasto
Mari Laakso	johtava paikkatietoasiantun- tija, maa- ja metsätalousminis- teriö (maanmittaus, paikkatie- dot, karttapalvelut-ekosys- teemi)	Tarja Myllymäki	johtava asiantuntija, Maanmittauslaitos (maanmittaus, paikkatiedot, karttapalvelut- ekosysteemi)
Mika Vuorinen	erityisasiantuntija, liikenne- ja viestintäministeriö	Anu Ylä-Pietilä	kehityspäällikkö, Liikenne- ja viestintävirasto
Petteri Ohvo	kehittämispäällikkö, työ- ja elinkeinoministeriö	Päivi Pietarila	pääarkkitehti, KEHA-keskus
Markku Heinäsenaho	erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö	Heikki Siltala	pääarkkitehti, Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos

Saku Härkönen	erityisasiantuntija, ympäristöministeriö	Riitta Teiniranta Jorma Sipilä	kehittämispäällikkö, Suomen ympäristökeskus
Jari Ylikoski	erityisasiantuntija, Suomen Kuntaliitto	Tommi Karttaavi	tietoyhteiskunta-asioiden joh- taja, Suomen Kuntaliitto
Jaakko Ståhlberg	kehityspäällikkö, Turun kaupunki		
Sirpa Mäntynen	tietohallintojohtaja, Kouvolan kaupunki		
Seppo Ränninranta	kehityspäällikkö, Väestökisterikeskus		
Risto Rasimus	kokonaisarkkitehti, Valtori		

Sihteeristö

Suvi Remes (PJ)	neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö
Päivi Virtanen	erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö
Mikko Pitkänen	kehityspäällikkö, Väestökisterikeskus

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12:00. Todettiin osallistujat. Asialista hyväksyttiin esitetyn mukaisena.

2 Ryhmän asettaminen ja tehtävät

*Asettamipäätöksen läpikäynti. (Liite 1.)
Alustaja: Suvi Remes*

Puheenjohtaja esitteli lyhyesti työryhmän asettamispäätöksen.

3 Tiedonhallintalain täytäntöönpano -hanke, tilannekatsaus

Alustaja: Suvi Remes (Liite 2.)

Tiedonhallintalaki hyväksyttiin eduskunnassa 18.3.2019. Voimaantuloajankohdaksi esitetty 1.1.2020. Lain täytäntöönpanon valmistelutoimet on käynnistetty.

Laissa on useita elementtejä, jotka liittyvät JHKA:n työhön, keskeisinä erityisesti tiedonhallintamalli ja tietovarantojen yhteentoivuuden ohjaus.

4 Toimintasuunnitelma

*Käydään asettamipäätöksen tehtävien pohjalta läpi työskentelyn painopisteet ja sovitaan tavoitellut tuotokset ja tulokset. (Liite 3.)
Alustaja: Sihteeristö.*

Käynnissä on keskustelu arkkitehtuurityön ja informaation roolista muuttuvassa säädös- ja toimintaympäristössä. Siksi peruskysymyksenä on mitä julkisen hallinnon arkkitehtuurityötä ja JHKA-ryhmältä odotetaan.

Keskustelu:

- Kokonaisarkkitehtuuri-termin käytön vähentäminen on hyvä, työn tarkoitus ja hyödyntäjä ovat tärkeämpi kuin menetelmä. Termi linkittyy myös liikaa tietotekniikkaan ja sitä käytetään epätarkasti myös viitatessa arkkitehtuurin eri osiin.
- Yhteentoimivuuden edistäminen ja tiedonhallinnan kuvaaminen ovat JHKA:n keskeisiä tehtäviä. On selvitettävä mikä on arkkitehtuurin rooli yhteentoimivuuden tekemisessä.
- Yhteistyö ja yhteistyön suunnittelu on olennaista, on saatava hallinnon-aloja laajempi näkymä.
- Mahdollisena tehtävänä nostettiin esille kunkin toimialan tärkeimpien tietovarantojen kuvaaminen ja hyödyntämisen selvittäminen.
- Tiedonhallintayksiköiden muodostuminen korostaa vastuuta tiedon hallinnoinnista. Kunnat ovat jo osin aloittaneet tiedonhallintamalli-työn, mutta th-mallien laatimisessa ja varsinkin niiden yhdenmukaistamisessa on paljon tekemistä. Työn on ensisijaisesti tuettava oman toimintaympäristön kehittämistä. Tärkeänä tavoitteena on myös yhteentoimivuus.
- Tiedonhallintamalli määrää mitä organisaation pitää kuvata, mikä on organisaatioiden perustyötä, myös kehittämisen osalta. Yhteentoimivuus on laajempi asia. On löydettävä tärkeimmät kysymykset, esim. tietovarannot, käsitteet.
- YTI-hankkeessa tehtyä työtä on jatkettava.

JHKA-ryhmän tehtävät asettamis päätöksessä ovat julkisen hallinnon ka:n kehittäminen ja koordinointi, yhteentoimivuuden kokonaiskuvan analysointi ja tiedonhallintalain täytäntöönpanon tuki. Yhteentoimivuuden analysoinnissa tuodaan esiin ja arvioidaan tiedonhallinnan ja palvelukehityksen muutosajureita - kenen tehtävä tämä on?

Keskustelu:

- Työryhmän rooli voi olla eri tahojen näkökulmien tuominen arviointiin, esim. millaisia vaikutuksia uusilla teknologioilla voi olla toimintaan.
- Tärkeää on tehdä yhdessä, hyödyntää eri alojen osaamista, nähdä kokonaisuuksia. Tarvitaan hallinnon rajat ylittävää arkkitehtuuria.
- Huomattava, että varsin usein ollaan itse muutosajureita.
- Arkkitehtuurikuvaukset eivät välttämättä nyt ole sillä tasolla, että voitaisiin arvioida vaikutuksia. Myös muutosajureiden tunnistaminen on vaikea tehtävä.
- Haasteina nyt mm. henkilötietojen käsittely ja tiedon fragmentoituminen, siiloutumisesta ei päästä nopeasti eroon. Myös hallinnon hidasliikkeisyys vaikuttaa.
- Nykytilan arviointi on tärkeää. Tietoa ja tiedon kuvauksia on paljon, mutta semanttinen ymmärtäminen ei nykytilassa toimi. Organisaatioilla ei ole riittävää motiivia tiedon kuvaamiseen riittävällä tasolla.
- Pitäisi sopia tiettyjä yhteisiä asioita jotka kaikki laittavat kuntoon. Tällaisen aineiston perusteella voidaan analysoida ja löytää yhteisiä kehityskohteita.
- "Kysytään tietoa vain kerran" substanssitiedon lisäksi myös arkkitehtuuritiedon periaatteeksi. Varottava, ettei esim. tiedonhallintalaki aiheuta mekaanista ka-aineistojen kopiointia. KA-kuvaukset tehdään omiin kehittämistarpeisiin, ei jonnekin arvioitaviksi. Tehtyä työtä on uudelleenkäytettävä ja hyödynnettävä.

Puheenjohtaja totesi, että on tämän ryhmän käsissä miten JHKA jatkaa vai jatkaako, työryhmä muotoilee itse ehdotuksensa jatkosta. Tämän vuoden työssä ei kannata mennä niihin yksityiskohtiin joita käsitellään tiedonhallintalain täytäntöönpanossa.

Ehdotus keskeisiksi työkohteiksi: muodostetaan ehdotus arkkitehtuurityön ja -informaation roolista ja tekijöistä, EIF-viitekehityksen kansalliseen toimeenpanoon liittyvät tehtävät ja viitearkkitehtuurien valmistelun ohjaus.

VRK:ssa käynnistynyt sähköisen asiointin viitearkkitehtuurin uudistaminen. Työ esitellään syksyllä JHKA-ryhmälle.

EIF:n osalta syksyllä testataan EIRA-kehystä Suomen valitsemaan kohteeseen. Työpaja komission kanssa lokakuussa. Testin jälkeen linjataan välineen mahdollisesta soveltamisesta. Ehdotuksia testattavasta kohteesta toivotaan.

5 Ryhmän työskentelytavat

Keskustellaan käytettävistä työtiloista ja viestinnästä. (Liite 4.)

Työryhmän aineistojen käsittely ja jakaminen Tiimerissä. Keskeiset aineistot myös Hankeikkunassa.

Viestintäasioihin palataan syksyllä.

6 Syksyn kokousaikataulu

Sovitaan syksyn kokousaikataulu. (Liite 5.)

Syksyn alustava kokousaikataulu:

- To 22.8 klo 13-16
- Ma 16.9 klo 13-16
- Ke 23.10 klo 9-12
- Ke 20.11. klo 9-12
- Ke 11.12 klo 13-16 (vara-aika)

7 Muut asiat

Ei muita asioita.

8 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 13:35.

Liitteet

- Liite 1: Asettamispäätös
- Liite 2: Tiedonhallintalain täytäntöönpano, tilannekatsaus
- Liite 3: Toimintasuunnitelma (luonnos)
- Liite 4: Työtilat (ehdotus)
- Liite 5: Syksyn kokousaikataulu (ehdotus)